

Länstyrelsen
Gävleborg

Beslut

1 (5)

Datum
2022-07-26

Ärendebeteckning
432-5697-2022

Olof Perssons dödsbo
Delägare enligt förteckning nedan

Beslut om att upphäva byggnadsminnet Ede såg, Ede 11:14, Delsbo socken, Hudiksvalls kommun, Gävleborgs län, BM 52.

Beslut

Länstyrelsen beslutar att häva byggnadsminnet Ede såg, Ede 11:14 då byggnadsminnesförklaringen framstår som ändamålslös på grund av att anläggningen totalförstörts av brand.

Beslutet innebär att de restriktioner som är knutna till byggnadsminnesförklaringen i form av skyddsföreskrifter samt skyddsområde upphör att gälla.

Beskrivning av ärendet

Ede såg byggnadsminnesförklarades 1992-12-14 efter omfattande upprustningsarbeten. Motivet till byggnadsminnesförklaringen var att Ede såg var en ovanligt välbevarad representant för de många mindre sågverk som växte fram i länet under det tidiga 1900-talet, varav de allra flesta är rivna eller förfallna. Ede såg belyste på så sätt en viktig epok i regionens industrihistoria och sågen utgjorde dessutom en väsentlig del av det industrihistoriskt intressanta området kring Stömneån i Delsbo.

Sågen var helt funktionsduglig vid tiden för byggnadsminnesförklaringen. Under 2010-talet har Länstyrelsen i nära samverkan med sågens ägare genomfört upprustningsarbeten av anläggningen och närmiljön och för 2022 planerades den sista etappen av en exteriör upprustning av anläggningen.

Av okänd anledning fattade anläggningen eld under eftermiddagen 2022 06 28. Brandförloppet var snabbt och inget av anläggningen kunde räddas. Länstyrelsen gjorde ett besök på platsen 2022 06 30 och konstaterade att anläggningen var totalförstörd. Utöver sågen med turbinhus och damm omfattar byggnadsminnesförklaringen även ett mindre magasin. Magasinet har inte skadats av branden.

Sågbyggnaden i två våningar samt turbinhuset totalförstördes av branden. All utrustning från andra våningen har fallit ner utom sågramen som fortfarande står kvar som ett utropstecken och visar hur hög byggnaden var. Foto: Länsstyrelsen 20220630.

Motivering till beslutet

Kulturmiljölagen medger att ett byggnadsminne kan hävas på två grunder, att byggnadsminnesförklaringen bedöms vara ändamålslös respektive att bibehållandet av byggnadsminnet medför hinder, olägenhet eller kostnad som inte står i rimligt förhållande till dess betydelse.

Länsstyrelsen bedömer att byggnadsminnesförklaringen av Ede såg framstår som ändamålslös då hela såganläggningen är totalförstörd av brand. Det kvarstående magasinet bedöms inte ha sådana värden att det ensamt motiverar ett behållande av byggnadsminnesförklaringen.

Länsstyrelsen bedömer att en återuppbyggnad inte är aktuell. Av den vägledning som Riksantikvarieämbetet har tagit fram så framgår att hel rekonstruktion av förstörda byggnadsminnen endast är motiverat i speciella fall och då om anläggningen kan anses vara oersättlig eller om väsentliga delar av den byggnadsminnesförklarade miljön är oskadade. Länsstyrelsen bedömer att dessa förutsättningar inte råder i ärendet då de centrala byggnaderna, såg och turbinhus, i anläggningen är totalförstörda.

Vidare skulle ett återuppbyggande innebära betydande kostnader som med hänsyn till anläggningens överlopskaraktär helt eller åtminstone till den allra största delen skulle komma att bekostas av kulturmiljöanslaget. Anslaget är hårt belastat och Länsstyrelsen bedömer att det inte finns någon rimlig möjlighet att avsätta belopp av den storleksordning som skulle krävas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Detta beslut är fattat i enligt med 3 kap 15 § Kulturmiljölagen, KML.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

Information.

Detta beslut aviseras omedelbart till lantmäteriets fastighetsregister i enlighet med 3 kap 8 § p3 KML.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Per Bill med enhetschef Hans-Erik Hansson som föredragande.

Detta beslut har signerats digitalt och saknar därför namnteckningar.

Delägare.

- SWEDISH NATIONAL HERITAGE BOARD
RIKSANTIKVARIÉÄMBETET
- SWEDISH NATIONAL HERITAGE BOARD
RIKSANTIKVARIÉÄMBETET
- SWEDISH NATIONAL HERITAGE BOARD
RIKSANTIKVARIÉÄMBETET

Kopia till

- Hudiksvalls kommun, byggnadsnämnden,
kommun@hudiksvall.se
- Riksantikvarieämbetet, registrator@raa.se

- Hälsinglands museum, info@halsinglandsmuseum.se
- Länsmuseet Gävleborg, lansmuseetgavleborg@xlm.se

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Gävleborg antingen via e-post; gavleborg@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, gavleborg@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 10 00. Ange diarienummer 5697-2022.